

TUẦN 5 **Chủ đề: LẬP LUẬN TRONG VĂN CHỨNG MINH**

Tiết 89 **Văn bản ĐỨC TÍNH GIẢN DỊ CỦA BÁC HỒ**

I. ĐỌC HIỂU CHÚ THÍCH

1. Tác giả : SGK

2. Tác phẩm :

Bài “Đức tính giản dị của Bác Hồ” (tên bài do người biên soạn sách đặt) trích từ bài “Chủ tịch Hồ Chí Minh, tinh hoa và khí phách của dân tộc, lương tâm của thời đại” – diễn văn trong lễ kỉ niệm 80 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (1970)

Bố cục (2 phần)

- Phần 1 (từ đầu đến “trong sáng, thanh bạch, tuyệt đẹp”): Nhận định chung về đức tính giản dị của Bác
- Phần 2 (còn lại): Những biểu hiện đức tính giản dị của Bác

II. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN

1. Nhận định chung về đức tính giản dị của Bác Hồ

- Luận điểm: “Điều quan trọng cần phải làm nổi bật là sự nhất quán giữa đời hoạt động chính trị lay chuyển trời đất với đời sống bình thường vô cùng giản dị và khiêm tốn của Hồ Chủ tịch”
 - Trong 60 năm cuộc đời, Bác Hồ vẫn giữ nguyên phẩm chất cao quý của một con người chiến sĩ cách mạng, tất cả vì nước, vì dân, vì sự nghiệp lớn, trong sáng thanh bạch, tuyệt đẹp
- ⇒ Cách nêu vấn đề trực tiếp, nhấn mạnh đức tính giản dị ở Bác Hồ.

2. Những biểu hiện đức tính giản dị của Bác

- Trong lối sống:

+ Bữa ăn: chỉ vài ba món, lúc ăn không để rơi vãi, ăn xong, cái bát bao giờ cũng sạch và thức ăn còn lại thì được xếp tươm tất.

⇒ Đạm bạc, qua đó cho thấy Bác rất quý trọng kết quả sản xuất của con người và kính trọng người phục vụ

+ Nơi ở: cái nhà sàn nhỏ, vền vền chỉ có vài ba phòng, lộng gió và ánh sáng, phảng phất hương thơm của hoa vườn

⇒ Đời sống thanh bạch và tao nhã

+ Việc làm: làm từ việc rất lớn (cứu nước, cứu dân) đến việc rất nhỏ, Bác làm việc suốt ngày

⇒ Tỉ mỉ, tận tâm, tận lực

- Trong quan hệ với mọi người:

+ Cái gì tự làm được thì tự làm nên người giúp việc bên cạnh Bác rất ít

+ Gần gũi, thân thiện với mọi người: Bác đã đặt tên cho một số đồng chí

+ Quan tâm tới mọi người xung quanh: viết thư cho một đồng chí, nói chuyện với các cháu miền Nam, đi thăm khu tập thể của công nhân, từ nơi làm việc đến phòng ngủ, nhà ăn...

- Giản dị trong lời nói và bài viết:

“ Không có gì quý hơn độc lập tự dochân lí ấy không bao giờ thay đổi ”câu nói, từ ngữ dễ hiểu, dễ nhớ...

⇒ Đức tính giản dị của Bác thể hiện nhất quán trong lối sống, trong quan hệ với mọi người và trong cách nói, bài viết

III. GHI NHỚ: SGK /55

+ Nội dung: Giản dị là đức tính nổi bật ở Bác Hồ: giản dị trong đời sống, trong quan hệ với mọi người, trong lời nói và bài viết.

+ Nghệ thuật: lập luận chặt chẽ, luận điểm rõ ràng, chứng cứ xác thực, phong phú...

Tuần 5

Tiết 90:

Chủ đề: LẬP LUẬN TRONG VĂN CHỨNG MINH

Văn bản: Ý NGHĨA VĂN CHƯƠNG

Hoài Thanh

I. Đọc hiểu chú thích

1. Tác giả : Hoài Thanh (1909-1982) Sgk/ 61

- Tên thật Nguyễn Đức Nguyên, quê ở Nghệ An .
- Là nhà phê bình văn học xuất sắc .
- Năm 2000, ông được nhà nước tặng giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật.

2. Tác phẩm : Sgk/61

II. Đọc hiểu văn bản

1. Nguồn gốc cốt yếu của văn chương.

Lòng thương người rộng ra thương cả muôn vật, muôn loài .

➔ Tình cảm, lòng vị tha.

2. Nhiệm vụ của văn chương

- Là hình dung của sự sống muôn hình vạn trạng .
 - Sáng tạo ra sự sống .
- ➔ Văn chương phản ánh và đưa ra ý tưởng để con người phấn đấu xây dựng .

3. Công dụng của văn chương

“ Gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có ”

➔ Văn chương bồi đắp tình cảm và làm cho tình cảm con người trong sáng hơn, phong phú hơn.

III. Ghi nhớ : sgk/63

Tiết 91- Tập làm văn:

Chủ đề: LẬP LUẬN TRONG VĂN CHỨNG MINH

LUYỆN TẬP VIẾT ĐOẠN VĂN CHỨNG MINH

I. NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý KHI VIẾT ĐOẠN VĂN CHỨNG MINH

II. LUYỆN TẬP

Đề 4

Nói dối là một tính xấu, nó rất có hại cho bản thân. Nhiều khi chúng ta lầm tưởng rằng đó chỉ là chuyện nhỏ, nhưng thực chất tác hại lại vô cùng to lớn. Nói dối trước hết là không trung thực với bản thân, với mọi người, làm mất lòng tin với mọi người. Nói dối là con đường dẫn người ta đến tội lỗi... Nói dối là vô cùng tai hại. Vì vậy ta không nên nói dối.

Đề 7: Ta đã thấy lợi ích của sách là vô cùng lớn lao. Tuy nhiên không phải mọi cuốn sách đều là “người bạn lớn của con người”. Bên cạnh những cuốn sách tốt, còn có những cuốn sách xấu, gây tác hại không nhỏ cho con người. Ta cần phải biết chọn sách mà đọc.

Sách tốt là những cuốn sách p/a chính xác quy luật của tự nhiên và của ĐS, XH. Chúng giúp con người hiểu rõ về bản thân mình để có ý thức đúng về nghĩa vụ của mình trong ĐS. Một cuốn sách tốt giúp các DT hiểu biết nhau, gần gũi nhau hơn. Nó ca ngợi sự công bằng và tình hữu nghị giữa các DT. Nó khiến con người tự hào về mình, khiến tâm hồn con người trở nên trong sáng hơn, phong phú hơn, độ lượng hơn.

Sách xấu là cuốn sách xuyên tạc, hạ thấp con người, đưa đến cho người đọc những nhận thức sai lệch về TG xung quanh, đề cao DT này, bôi nhọ DT kia, gây ngờ vực thù hằn giữa các DT, đề cao bạo lực chiến tranh, kích động thị hiếu bản năng thấp hèn của con người.

Vì vậy biết chọn sách mà đọc thì việc đọc sách mới thực sự mở ra trước mắt những chân trời mới.

3. Củng cố, luyện tập

GV nhắc lại những kiến thức cơ bản về văn chứng minh và những y/c khi viết đoạn văn CM.

4. Hướng dẫn học sinh tự học ở nhà

- Luyện tập viết hoàn chỉnh các đề văn còn lại.

Tiết 92 : **LUYỆN TẬP LẬP LUẬN CHỨNG MINH**

ĐỀ : Chứng minh rằng nhân dân Việt Nam từ xưa đến nay luôn luôn sống theo đạo lí “**ăn quả nhớ kẻ trồng cây**”, “**uống nước nhớ nguồn**”.

I. Chuẩn bị

Chuẩn bị làm bài văn với đề trên theo các bước : tìm hiểu đề và tìm ý, lập dàn bài, viết một số đoạn văn đặc biệt là Mở bài, Kết bài.

II. Thực hành

1. Mở bài

- Dẫn dắt giới thiệu vấn đề cần chứng minh (Hai câu tục ngữ)

Trong chương trình văn học lớp 7, em được học rất nhiều câu ca dao tục ngữ là những lời khuyên về lẽ sống tốt đẹp ở đời. Trong đó có câu "Ăn quả nhớ kẻ trồng cây". Cùng với đó là "Uống nước nhớ nguồn". Hai câu trên đều nói về một truyền thống đạo lý trong đó là lòng biết ơn.

2. Thân bài

a. Giải thích;

- Ăn quả, uống nước: đó là sự hưởng thụ, đón nhận những thành quả.
- Kẻ trồng cây, nguồn: Chỉ nguồn cội của các giá trị, vật chất và tinh thần
- Nhớ là sự bày tỏ tình cảm tri ân, khắc ghi những công ơn
- Nội dung hai câu nói bàn về thái độ sống biết ơn, ghi nhớ những người tạo ra thành quả.

b. Chứng minh

- Hai câu tục ngữ được đúc kết hoàn toàn đúng đắn.
- Thái độ sống biết ơn đó là thái độ sống gần gũi của con người với con người, là truyền thống đạo đức của dân tộc
- Chúng ta phải biết biết ơn những người "gieo trồng" bởi nó là những thành quả ngày hôm nay chính là quá trình xây dựng, công lao của những người đi trước.
- Mọi thứ không phải tự nhiên mà có. Mẹ thiên nhiên cho ta một thế giới tự nhiên giàu có, cho bầu khí quyển đất đai, cho loài người xuất hiện để cùng chung sống. Mọi những thành tựu mà nhân loại đang có là kết quả của người đi trước để lại, ta không thể nào lãng quên.
- Ta được có mặt trên thế gian này, được học hành dạy dỗ đó chính là nhờ công lao to lớn của cha mẹ. Đất nước có được độc lập là do sự đánh đổi của những hi sinh mất mát của thế hệ đi trước. Nhân loại ngày một đi lên văn minh là do những tiến trình phát triển của những bộ óc vĩ đại.
- Đa số chúng ta được nhận nhiều hơn là được cho, vì vậy thái độ sống "Uống nước nhớ nguồn" là đạo đức tối thiểu của con người.
- Sống biết ơn, ta mới biết trân trọng những gì mình đang có, và có ý thức phát triển dựa trên những gì đã có

- Nếu không sống biết ơn ta chỉ coi những gì ta nhận được là hiển nhiên sẵn có. Con người dễ rơi vào lối sống hưởng thụ đơn thuần, không làm việc không cống hiến, vì vậy cuộc sống trở nên nhàm chán vô nghĩa.
 - Người sống biết ơn ý thức được trách nhiệm sống của mình. Họ sống tích cực phát huy tận độ khả năng sáng tạo dựa trên tinh thần của kế thừa phát huy những thành quả của người đi trước.
- c. Mở rộng (Liên hệ thực tế, bài học)
- Trong cuộc sống có những người chỉ sống hưởng thụ, thờ ơ lãng quên sống vô ơn, vô nghĩa. Nhiều bạn học sinh không biết lắng nghe lời cha mẹ, thầy cô đôi khi còn tỏ thái độ không lễ phép với người lớn. Cần phải nghiêm khắc phê phán thanh đổi.
 - Để biết ơn những gì chúng ta nhận được chúng ta phải thể hiện thái độ trân trọng, em nghĩ rằng bộ môn lịch sử bộ môn mà mỗi chúng ta phải quan tâm nhiều nhất.
 - Sống biết ơn thôi chưa đủ, chúng ta phải biết sống cống hiến, như vậy mới là thái độ sống tốt nhất.

3. Kết bài

- Khẳng định lại vấn đề, liên hệ bản thân

Lòng biết ơn là truyền thống đạo lý của dân tộc mà ai cũng phải có trong mình. Là một người học sinh đang học trên ghế nhà trường, được cha mẹ chăm sóc nâng niu, em nghĩ rằng mình phải biết ơn những gì thầy cô cha mẹ đã dành cho em, đồng thời phải cố gắng chăm ngoan học giỏi để không phụ những công lao to lớn của mọi người.